

Zaterdag 13 Maart 1858.

LANDMAIL-BERIGTEN.

loopen tot 22 Januarij 1858.

ALGEMEEN OVERZICHT.

— Den 14den dezer werd Frankrijk, of liever geheel Europa, in rep en roer gebracht door een aanslag op het leven van keizer Napoleon, waaraan de keizer als door een wonder ontkomen is. Op het oogenblik namelijk dat hij met de keizerin voor het gebouw der Opera kwam, werden drie projectielen onder het rijtuig geworpen, met dat gevolg, dat een der paarden gedood, het rijtuig verbrijzeld, de generaal Roguet, die over den keizer en de keizerin in het rijtuig zat, in den nek gekwast werd, terwijl een stuk ijzer den hooft des keizers doorboorde. Men zal lager de voornaamste bijzonderheden vinden, die tot dusverre betreffende deze gebeurtenis bekend zijn geworden. Men heeft alle reden om Frankrijk en geheel Europa geluk te wenschen, dat het leven van dezen man weder gespaard is geworden, want wat de gevolgen van zijn dood voor ons werelddeel zoude geweest zijn, is niet te berekenen. Zooveel is zeker, dat de mannen der omverwerping, dat de fanatieke partijen alleen heil zien in zijn dood. Zij namen weder de toevlugt tot den sluipmoord; een middel hetwelk, daargelaten het misdadige uit een zedelijk oogpunt beschouwd, nog nooit der partij, die er zich van bediende, tot voordeel gestrekt heeft.

Voor zooveel tot dusverre uit de voorloopige instructies gebleken, staat de misdaad niet alleen, maar is veel meer het resultaat van een wijd vertakt complot, dat zijn hoofdzetel in Engeland heeft. Alle zaamgezwoorenen zijn Italianen. De beide hoofdpersonen, zekere Orsini en Pierri, speelden eene voornaam rol in de Romijnsche republiek. De eerste was commissaris-generaal van Mazzini in de prov. Ancona, die toen het tooneel was van verschrikkelijke gebeurtenissen. De tweede diende onder Garibaldi in den Romeinschen opstand en is een man van buitengewone stoutheid en moed. Behalve de Italianen, zijn er nog een aantal andere personen gearresteerd, verdacht van in meerdere of mindere mate van de misdaad geweten te hebben.

Den 18den is de zitting van den senaat en van de wetgevende vergadering voor 1858 door den keizer geopend. Z. M. heeft bij die gelegenheid eene troonrede uitgesproken, waarin maatregelen van administratieve aard en de expeditie tegen China worden aangekondigd. Die expeditie zal met medewerking van Engeland worden ondernomen. De keizer heeft zich niet willen mengen in de kwestie tusschen Denemarken en Holstein, daar deze een louter Duitsch belang heeft, zoolang de integriteit van den Deenschen staat in geen gevaar is gebracht. De gemoederen te bevredigen is zijn bestendig doel. Hij vertrouwt dat de senaat en het wetgevend lichaam hem kunnen bijstand zullen verleen, om de oppositie, die tot uitersten vervalt, tot zwijgen te brengen. Ik betreur het, zoo spreekt de keizer al verder, dat zoo vele slagtoffers gevallen zijn bij een aanslag op mijn leven, op het leven van één mensch. De partijen, die de toevlugt nemen tot moord, geven daardoor een bewijs, dat zij zich zwak gevoelen. Door moord wordt geen voordeel verkregen. God gedooft soms den dood van een regtvaardige, maar nooit de zegepraal der misdaad. Als ik leef, leeft het keizerrijk met mij; zoo ik sterf, zal het keizerrijk bestendig en hechter worden door mijn dood; want de verontwaardiging van het volk en des legers zou een nieuwe steun zijn voor mijnen troon.

Deze rede heeft niet veel indruk in Frankrijk gemaakt; de aandacht is te veel gevestigd op den aanslag op het leven des keizers en de gevolgen, die daaruit hadden kunnen voortvloeien. Anders is het gesteld met de diplomatieke kringen, waar de troonrede een diepen, doch geen ongunstige indruk heeft gemaakt.

De tijding van den aanslag zal niet strekken om de huwelijksfeesten te verheerlijken, die zoolks men weet eerstdaags te Londen plaats hebben; want het is Engeland, waar het plan tot den moord werd beraamd en waar de misdadigers zich ophielden. Men weet dan ook reeds, dat de Franse regering bij de Engelse ernstig zal aandringen om voortaan geen gastvrijheid te verleen aan menschen, wier eenig doel is, de rust in naburige staten te verstoren en naar het leven van vorsten te staan. Hoe dit in Engeland opgevat zal worden, is echter een andere vraag, want men is daar zeer gehecht aan het begrip, dat Groot-Brittannië bij de bodem moet blijven waar de staatkundige vlugteling veiligheid moet vinden. Aan den anderen kant trekt het de aandacht, dat de meest geachte Londensche dagbladen erkennen, dat er iets gedaan moet worden, om aan het misbruik, dat er van het regt van gastvrijheid gemaakt wordt, een einde te maken.

Zoo betreurt o. a. de *Morning Post* het, dat de Engelse wetten de organisatie van zulk een complot mogelijk maken en acht het meer dan tijd om te zorgen, dat een einde aan dien stand van zaken gemaakt worde. „Men kan”, zoo vervolgt de *Morning Post*, „zonder onze tradities en onze constitutie te schenden, zeer goed eene wet maken en toepassen, waardoor vreemde rebellen belet worden hier hun verblijf te houden, alleen om er zamenzweringen te smeden tegen de dynastieën of de regeringen, welke zij te vreezen hebben. Wij voor ons vertrouwen, dat men spoedig tot dien maatregel zal overgaan.” Het *Journal des Debats*, dat deze woorden van het Engelse blad aanhaalt, vraagt, of men daaruit nu mag opmaken, [dat zoo iets in de bedoelingen der Engelse regering ligt en of die regering met de daad een ontwerp van wet op deze aangelegenheid gereed maakt?]

Daarentegen schijnt de *Morning Chronicle*, een blad, dat der Franse regering is toegedaan, van oordeel te zijn dat de Engelse regering niet bij magte is, om het misbruik te weren, dat door de vlugtelingen van de Engelse gastvrijheid gemaakt wordt; maar men zou toch uit den toon van dat blad kunnen opmaken, dat de Engelse regering overtuigd begint te worden van de noodzakelijkheid om daarin een verandering te brengen.

De *Times* bespreekt ook de in Engeland bestaande wetgeving op vreemdelingen. Het blad is van oordeel, dat het parlement aan geen minister de magt kan toekennen, om een vreemdeling uit het land te zetten, tegen wien geen wettig bewijs van een begaue misdaad bestaat; ook is het onmogelijk de vreemdelingen in Engeland in hunne vrijheid te beperken. De *Times* oppert echter de vraag, of er eenig heil bestaat om een naauwer toezigt te houden op zulke vreemdelingen, die als zamenzweerders bekend staan. Ten slotte geeft het blad te verstaan dat de eenigzins hevige taal van den graaf de Morny en anderen, deze moeilijke kwestie niet vergemakkelijkt heeft.

De Sardijnische kamer van afgevaardigden is eindelijk met de verificatie van de geloofsbrieven gereed gekomen en is daarop tot de zamenstelling van haar bureau overgegaan. De heer Cadorna, kandidaat van de linkerzijde, is met 88 tegen 44 stemmen tot president gekozen. Een der ministers, de heer Ratazzi (binnenl. zaken) is afgetreden. De graaf de Cavour heeft zich voltoezigt met diens portefeuille belast. In eene circulaire, welke de graaf aan de commissarissen der regering in de provincien heeft doen toekomen, herhaalt deze staatsman de verklaring, door hem in de kamer afgelegd, toen hij van de aftrading zijns voorgangers kennis gaf, namelijk dat de staatkunde der regering geen de minste verandering ondergaan zal en dat het kabinet met vasten gang zal voortgaan op den weg der liberale instellingen; een weg, waarop het steeds door de goedkeuring des lands en de bewijzen van welwillendheid van Europa ondersteund werd. De heer de Cavour maakte van deze gelegenheid gebruik, om zich met kracht te verdedigen tegen dezulken, die het gouvernement eene vijandige gezindheid tegen de godsdienst en de Katholieke kerk verwijten. Hij verklaart die beschuldiging ten eenenmale vals, maar zegt tevens, dat de vaste wil der regering is, om aan de kerk geenerlei suprematie boven het wereldlijk gezag toe te staan.

De kamer heeft bij de voortzetting van het onderzoek der geloofsbrieven van afgevaardigden der kamer eene kwestie van zeer leederen aard behandeld; nl. de vraag, of kanunniken verkiesbaar zijn. Het gold hier de beslissing, of de gehoorzaamheid die de kanunniken verschuldigd zijn aan hunne geestelijke opperhoofden, en vooral aan het hof van Rome, hen niet berooft van alle onafhankelijkheid in de wereldsche aangelegenheden. Aan de zeer levendige discussie daarvoor nam de regering geen deel; zij verklaarde, dat zij de uitspraak der vertegenwoordiging zou eerbiedigen. Bij de hoofdelijke omvraag over de toelating van zekeren kanunnik, te Sassari gekozen, verklaarden zich 80 leden tegen en 60 voor de toelating, zoodat de verkiezing van dien heer is vernietigd, op grond dat hij kanunnik is.

Den 10den dezer heeft de koningin van Spanje de zitting der Cortes met eene troonrede geopend. Zij bestaat uit eene tamelijke uitvoerige schildering van den toestand des koninkrijks en de betrekkingen tot de buitenl. mogendheden. Een groot gedeelte van de rede bestaat in de aankondiging der geboorte van den prins van Asturiën; de kwestie betreffende den verkoop en de teruggave der kerkelijke goederen zal, tengevolge eener overeenkomst met den paus, zoodanig geregeld worden, dat de goederen, die bereids in andere handen zijn overgegaan, aan de tegenwoordige en toekomstige bezitters verblijven, waarbij de paus natuurlijk op eene schadeloosstelling voor het daardoor aan de kerk berokkend verlies rekent. Het conflict met Mexico is, in weerwil van de Engelse en Franse bemiddeling, nog niet bijgelegd, daar Mexico tot nu toe hardnekkig de verlangde voldoening heeft geweigerd; evenwel belooft de koningin, dat in deze aangelegenheid de eer en de waardigheid der natie zullen gehandhaafd worden. De veranderingen welke de wetgeving op de drukpers zullen ondergaan, zullen de uitvoeringen van een constitutioneel regt vergemakkelijken en troon en altaar in veiligheid stellen. Overigens behelst de troonrede niets belangrijks.

Het ministerie, dat het grootste gedeelte van de Cortes tegen zich en slechts de keus had, om deze te ontbinden of af te treden, heeft tot het laatste besloten.

De crisis heeft ditmaal niet lang geduurd. Blijken eene dépêche is namelijk het ministerie zamengesteld, ep bestaat uit de volgende leden: Isturitz, president van den ministerraad en minister van binnenl. zaken; Expeleta, oorlog; Ocan, finantien; Dalaboz, justitie; Diaz, buitenlandse zaken en openbare werken Quesada; marine.

Gedurende eenigen tijd is er van verschillende zijden op nieuw sprake geweest van een verdrag tusschen Engeland en Oostenrijk. Men zal zich herinneren, dat het ten vorigen jare de heer d'Israeli was, die in het Engelse parlement mede zoodanig verdragter sprake bragt, dat echter later bleek wel te zijn ontworpen, doch nimmer te zijn geteekend. Ditmaal was het een zoo tamelijk onbekend Fransch blad, de *Spectateur* (vroeger *Assemblée Nationale*) dat dezer dagen weder met het gewichtige nieuws van zoodanig verdrag optrad, en terstond, was de geheele half-officiële Franse dagbladpers in de weer, om dat bericht voor een verzinsel uit te krijen. Ook door de meeste Engelse dagbladen werd het bestaan van zoodanig verdrag tegen gesproken. Doch de *Spectateur* hield vol, en daar de officiële organen niet goedvonden, over deze zaak eenig licht te verspreiden, bleef het geheel onzeker, wat men ten dien opzigt moest gelooven.

Welligt komt de zaak neder op hetgeen in een bericht uit Weenen voorkomt. In dat bericht wordt nl. gezegd, dat het traktaat werkelijk bestaat, doch ook reeds weder vervallen en op dit oogenblik van geen praktische betekenis meer is. „Er was een tijdstip,” zoo lezen wij verder, „toen Frankrijk met betrekking tot de kwestie der Donau-Vorstendommen eene houding aannam, als wilde het alles, wat zich tegen de vereeniging der Vorstendommen zou verzetten, met huid en haar opeten. Indie dagen nu werd tusschen Engeland en Oostenrijk eene verbindtenis aangegaan, om zich in geen geval door Frankrijk te laten dwingen, welke verbindtenis echter door den verderen loop der dingen, van zelf weder kwam te vervallen, en die op dit oogenblik tot de geschiedenis behoort.” Inmiddels is voor eenige dagen te Berlijn een vlugschrift verschenen, getiteld: *Quid faciamus nos* dat aldaar nog al opzien baart, dewijl de schrijver een verbond tusschen Pruisen en Engeland, aanbeveelt.

De commissie uit den Duitschen bondsdag over de kwestie der hertogdommen heeft haar rapport ingediend. De commissie heeft bepaaldelijk de punten van de hertoglijke en de algemeene Deensche constitutie aangewezen, die zij in strijd acht met de bondswetten. Zij heeft dezer weg ingeslagen, omdat de Deensche regering geëischt heeft, dat men in deze met geen onbestemde grieven voor den dag komen, maar haar de bepalingen der constitutie naauwkeurig aanwijzen zal, welke de hertogdommen beletten hunne pligten jegens den Duitschen bond te vervullen.

De presiderende minister heeft den 12den Januarij de zitting van den Pruisischen Landdag met de daartoe vastgestelde aanspraak geopend, terwijl de leden der vergadering zich in eenen halven kring om dien staatsman hadden geschaard. De mededeeling van het uitzigt op het herstel van Z. M. den koning, heeft onmiskenbaar genoeg gebaard, en niet minder de aankondiging van de aanstaande echtverbindtenis van den vermoedelijken erfgenaam van de kroon met eene Britsche prinses. De hetuiging, dat Z. M. regering had besloten, om betreffende de Deensche verwikkelingen, in overeenstemming met al de verdere Deutsche staten, de Deutsche regten der aan Denemarken onderworpen hertogdommen te handhaven, heeft geene geringe geestdrift onder de aanwezigen verwekt.

Uit het bericht van de geneesheeren des konings, aan den Pruisischen Landdag medegedeeld, betreffende Z. M. toestand, blijkt, dat Z. M. op den 23 Oct. nog niet in het genot is bevonden van zijne verstandelijke vermogens, en derhalve niet bij magte is geweest om vrij en ongehinderd, naar behooren, de aangelegenheden van den staat te verzorgen; weshalve het noodzakelijk was geworden om nog eenigen tijd in het staatsbewind te voorzien.

De Pruisische kamers zullen op de mededeeling, die zij ter zake den gezondheidstoestand des konings hebben ontvangen, met een adres antwoorden. In de eerste kamer zijn van de zoogenaamde rijks-onmiddelen nog maar weinigen aangekomen. Die heeren leggen voortdurend met de regering overhoop, daar hunne positie na 1848 nog niet naar hun genoegen is geregeld. Blijken de aangeboden begroting voor 1858 zijn de inkomsten op 126,409,778 th. geraamd, en de uitgaven op een gelijke som. Door het huis der afgevaardigden is de graaf zu Eulenberg tot eersten, de heer v. Arnim tot tweeden voorzitter benoemd.

Den 14den dezer is te Kopenhagen de zitting van den hoogen rijksraad door den koning in persoon geopend, die daarbij eene rede heeft uitgesproken, waarin hij verklaarde, dat hij met leedwezen de wijze heeft opgemerkt, waarop zijne bepalingen omtrent de constitutie door de Stenden der hertogdommen Holstein en Lauenburg zijn onderzocht. De houding van deze Stenden heeft onrust en verwikkelingen veroorzaakt, en de bemoeijingen van den Duitschen bond uitgelokt. De koning had besloten eenige concessies te doen, ten einde eene vreedzame oplossing te verkrijgen van het bestaande verschil. Maar de pligten, die op de regering des lands rusten, hebben haar ook des te sterker gemaakt, om de onafhankelijkheid van het koninkrijk te bewaren.

Professor Madvig is tot president en de baron v. Brockdorff tot vice-president van den rijksraad benoemd.

De heer von Scheel heeft het mandaat van Holsteinsch afgevaardigde bij den Deenschen rijksdag aangenomen. De vier door de Stenden des hertogdommen benoemde afgevaardigden weigeren naar Kopenhagen te vertrekken. Men verwacht, dat hun voorbeeld door meer zal worden gevolgd.

De Luxemburgsche kamer heeft zich den 6den bezig gehouden met de beraadslaging over de civiele lijst. De regering had haar verlangen kenbaar gemaakt, dat de stemming tot den volgenden dag zou uitgesteld worden, omdat, aangezien verscheiden afgevaardigden van de kwestie der civiele lijst eene kabinetkwestie wilden maken, de regering vooraf den prins-stadhouder wenschte te raadplegen. Den 7den verklaarde de regering aan de kamer, dat de kroon zich geene voorwaarden liet stellen en zulk eene handeling als eene inbreuk op hare prerogatieven zou beschouwen. Daarop werd de civiele lijst, met 40,000 fr. verhoogd, in omvraag gebracht en met 16 tegen 14 stemmen aangenomen. Een lid bleef buiten stemming.

De gewone zitting is daarop den 9den gesloten. Bij afwezigheid van den minister van staat die ziek is, is het de directeur-generaal van binnenlandsche zaken geweest; die het groothertoglijk besluit tot sluiting der Stenden heeft voorgelezen. De kamer heeft evenwel al hare werkzaamheden nog geenszins afgedaan, en de directeur-generaal heeft verklaard dat de prins-stadhouder zich niet tegen eene buitengewone zitting zou verklaren. Het is de tweede stemming over het budget, die nog moest plaats hebben, alsmede de discussie over het adres aan den koning-groothertog, waarbij de intrekking of wijziging gevraagd wordt van de laatste ordonnantie op de kieswet, bijaldien namelijk de kamer bleef volharden in haar verlangen, om dienaangaande in discussie te treden en het ministerie die discussie toeliet.

Den 11den werd de buitengewone zitting van de Stenden gehouden. Zij duurde slechts één dag. De baron Tornaco deed het voorstel, om over het adres aan den koning-groothertog te beraadslagen, welke behandeling tot na afloop der overige werkzaamheden verdragd was. Dit voorstel werd door de regering bestreden, eenedeels omdat de buitengewone zitting daartoe niet was bijeengeroepen, en anderdeels omdat dit adres noodeloos was geworden. De begroeting werd met algemeene stemmen aangenomen, en daarna gaf de kamer haren wensch te kennen, dat de koning-groothertog zoo spoedig mogelijk weder eene buitengewone zitting mogt beleggen, om dan een adres aan hem vast te stellen.

Reschid pacha is dezer dagen overleden. In gewone omstandigheden zou het verlies van zulk een staatsman reeds van groot belang voor Turkije wezen; thans, nu de regeling van het Oostersche vraagstuk, vooral met het oog op de organisatie der Donau-Vorstendommen, nog zoo groote moeilijkheden oplevert, is dit plotseling overlijden dubbel gewichtig. Reschid stemde in den laatste tijd zeer in met de Engelsch-Oostenrijksche politiek, ofschoon hij onlangs met den Franschen gezant was verzoend.

Ali pacha is in zijne plaats tot grootvizier benoemd en Fuad effendi tot minister van buitenlandsche zaken. Beide zijn door Reschid pacha gevormd en onvoorwaardelijk de partij der staats-hervorming toegedaan.

Is thans bijna twee jaren geleden, dat te Parijs de vrede werd gesloten, die een einde maakte aan de bloedige worsteling in het Oosten, en nog zijn niet al de punten van het toen vastgestelde gewichtige traktaat vervuld; slechts een enkel punt werd afgedaan, zonder in Europa op nieuw eenige onrust te verwekken, en dat punt was de regeling van de grensscheiding in Azië. Wat de grensscheiding in Bessarabië betreft, zoo weet men, wat al moeite die heeft veroorzaakt, alvorens haar volledig beslag te erlangen, en terwijl thans de Donau-Vorstendommen-kwestie nog bij lange niet beslist kan heeten, doet zich daarbij reeds weder eene nieuwe kwestie op, ter zake de vaart op den Donau. Artikel 17 van het traktaat van Parijs bepaald, dat, om uitvoering te geven aan het door het congres aangenomen beginsel van vrije vaart op dien stroom, zich eene commissie zal vereenigen, bestaande uit afgevaardigden van de aan den Donau gelegen Staten. Die commissie is werkelijk te zamen gekomen, en heeft eene regeling tot stand gebracht voor de Donau-vaart, welke regeling thans door de daarbij betrokken regeringen, nl. Oostenrijk, Beieren, Turkije en Wurtemberg, en de drie Donau-Vorstendommen, Moldavië, Servië en Wallachië, is bekrachtigd. Nu echter zijn laatstgenoemde van oordeel, dat zij thans van deze onder hen gesloten overeenkomst enkel kennis behoeven te geven aan de conferentie te Parijs, en dat de zaak daarmede afgedaan moet wezen; doch er zijn er ook onder anderen b. v. Frankrijk en Rusland, die beweren, dat die overeenkomst door de genoemde conferentie dien te worden beoordeeld en goedgekeurd. Wat de Donau-vaart in de aan dien stroom gelegen landen betreft, zoo meenen sommigen, dat de regeringen van die landen het regt hebben de vaart op eigen hand te regelen, met uitzondering echter van het gedeelte, dat beneden Selim, of althans van Orsova, naar zee loopt. Doch nu is bij evenbedeelde overeenkomst bepaald, dat de binnenvaart op den geheelen Donau, (dat is, de vaart met schepen, die niet uit volle zee komen, maar slechts op- en neervaren) niet mag plaats hebben dan met toestemming van de regering, door wier grondgebied men vaart, terwijl ieder buitenlandisch schip, dat in die vaart wil mededingen, patent of scheepsbrieven in een der oeverstaten moet nemen. Dat in 't algemeen Wurtemberg, Beieren en Oostenrijk, waar zij niet gebonden worden door eenige overeenkomst, het regt hebben, de vaart op den Donau, voor zoo ver die door huu grondgebied loopt, naar goedvinden te regelen, schijnt vrij natuurlijk, en uit het standpunt van billijkheid zou men hetzelfde regt moeten toekennen aan de Porte en de Vorstendommen. In zeker opzigt wordt dit o. a. ook toegegeven door den Londenschen *Times*, die echter tevens beweert, dat het handelsbelang van Europa en mede dat van de beneden Orsova gelegen landen vordert, dat de scheepvaart althans van laatstgenoemd punt af wordt vrijgelaten, echter, „sonder zulke bepalingen als de Porte dienstig zal achten.” Er kan echter over de vraag, of de regeringen der Donau-oeverstaten op eenigerlei wijze gebonden zijn door het traktaat van Parijs, verschil van meening bestaan. De aanhef van art. 17 luidt: „Eene commissie zal worden benoemd, en zamengesteld uit afgevaardigden van Oostenrijk, Beieren, de Verheven Porte en Wurtemberg (voor elk dezer mogendheden een), waarbij zich zullen voegen de commissarissen der drie Donau-Vorstendommen, wier benoeming door de Porte zal zijn goedgekeurd.” En dan volgt er: „Deze commissie, welke permanent zal zijn, zal 1°. de reglementen voor de scheepvaart en van politie op de rivieren ontwerpen; enz. Doch nu leest men in art. 19: „Ten einde de uitvoering der reglementen te verzekeren, welke met gemeen overleg zullen zijn vastgesteld,” enz. Men ziet het, de zaak is voor 't minst twijfelachtig. Dit belet echter o. a. den Weener berichtgever der *Hamb. Hürsenh.* niet, om te verzekeren, dat althans Oostenrijk onder vrijheid van den Donau tot dusverre nooit heeft verstaan, dat Franschen, Engelsen en Russen maar naar goedvinden van Galatz naar Weenen of Linz zouden mogen varen, en dat de regeling van de vaart op dien stroom door niemand anders kan en mag worden vastgesteld dan door oeverstaten onderling. Ook arbeid, volgens hem, het Weener kabinet aan eene uitvoerige memorie, waarin dat denkbeeld nader wordt uiteengezet. Mag men daarentegen de *Algem. Zeit.* gelooven, dan hebben niet alleen Frankrijk en Rusland, maar ook Engeland en Pruisen zich te Weenen in tegenovergestelden zin verklaard. Oostenrijk speelt in al de punten van de Oostersche kwestie eene inderdaad alles behalve bijdenkswaardige rol. Men had het voorspeld. Het wilde indertijd allen te vriend houden, en wordt sedert tot belooft daarvoor door den een nog meer in 't naauw gedreven dan door den ander. Ook de *Le Nord* bestrijdt, even als de meeste Parijsche bladen, de door de Donau-Oeverstaten gesloten overeenkomst.

Omtrent de geld- en handelscrisis kunnen wij ditmaal kort zijn. Van de hoofdbanken in Europa zijn het de Engelse en Nederlandsche, welke sedert onze vorige haar disconto op nieuw met 1 pCt. verminderd hebben, tengevolge waarvan het door beide gebracht is op 5 pCt.; terwijl nopens de Nederlandsche bank te dezer plaatse ook nog melding verdient een door dat lichaam voor eenigen tijd genomen maatregel, volgens welken door de bank, ingeval de acceptanten van gediscoteerde wissels hunne betalingen staken, vóór den vervaldag geen remboours zal gevraagd worden van hen, die de wissels bij haar gediscoteerd hebben. — De wekelijksche opgaven van den staat der Engelse bank worden al gunstiger en ook de laatste maandelijksche opgaven der Franse bank was bevredigend. Dit lichaam heeft sedert evenwel haar disconto nog niet verlaagd, niettegenstaande dit door velen verwacht werd. In Hamburg blijft tengevolge van de menigvuldige opgerigte credietinstellingen naar gelang van het papier, nog altijd eene veel grootere ruimte in de disconto's dan in gewone tijden, daar het aldaar van 3 tot 6 pCt. is. Wat Amerika betreft, zoo hervatten er de banken, die het tot dusverre nog niet gedaan hadden, successievelijk hare betalingen in specie. De goederen-markten zijn evenwel in vele opzichten nog kwinde, zoodat daarop de gevolgen der crisis zich nog in geen geringe mate doen gevoelen. Trouwens, ligt het in den aard der zaak dat deze niet zoo spoedig verdwijnen.

Aanslag op het leven van Keizer Napoleon.

Wederom is een misdadige aanslag beproefd op het leven van keizer Napoleon, en ditmaal onder even afschuwelijke als ijzingwekkende omstandigheden.

In den avond van 14 Januarij reed namelijk de keizer, vergezeld door de keizerin en een aantal hovelingen en onder geleide van het gewone escorte, naar de opera, waar onder anderen de beroemde Italiaansche treurspelspeeler Ristori zou optreden. Ten half negen ure bereikten de keizer en de keizerin met hun gevolg het opera-gebouw, doch vóór nog dat zij hun rijtuig konden verlaten, deed zich eene verschrikkelijke ontploffing hooren. Men had een aantal bommen of handgrenaten onder het keizerlijk rijtuig geworpen, die door hunne losbarsting een der paarden doodden, het rijtuig gedeeltelijk verbrijzelde en ongeveer 150 personen, hetzij soldaten, politie-agenten of burgers, doodden en kwetsten. De keizer en de keizerin bleven gelukkig genoegzaam ongedeerd. Een zware ijzeren splinter drong door den hooft van de keizerin en ontving hij een lichte schrampe aan den neus. De generaal Roguet, die tegenover den keizer zat, ontving eene wond in den nek. Door de kracht der ontploffing ging het gaz op straat uit. Toch behielden III. MM. tegenwoordigheid van geest genoeg om den schouwburg binnen te treden en zich in hunne loge te vertoonen, waar zij met daverende toejuichingen en met de grootste geestdrift werden begroet, en hebben de ingezetenen in de nabij gelegen straten zelfs uit vreugde voor de redding van III. MM. hunne huizen dadelijk geillumineerd.

Sedert deze vreeselijke gebeurtenis plaats had, zijn een paar dagen verlopen en konden een aantal bijzonderheden vernomen worden, die wij hier laten volgen:

De verwoesting door de in de straat geworpen projectielen was zeer groot. De straat was met bloed bedekt. Alles vlugte; slechts de soldaten en de politie-agenten bleven op hun post. De vensterruiten van de opera en van vele andere huizen werden verbrijzeld, terwijl het opera-gebouw en eenige andere huizen ook aanmerkelijke schade kregen. Het looden afdek van het opera-gebouw is door 27 kogels doorboord. Zoo hevig was de ontploffing, dat men die zelfs in het bovengedeelte van de rue de Rivoli hoorde. Allen roemden de koelbloedigheid van den keizer en den moed der keizerin bij deze gebeurtenis. Men wil weten, dat de keizerin gezegd zoude hebben: „Laat ons toonen, dat wij niet kleinmoedig zijn.“ Tot den ambtenaar van politie Alessandrini, die zich reeds bij den aanslag van Pianori heeft onderscheiden, en thans naar het rijtuig ijde, zeide de keizer uiterst bedaard: „Laat de trede neder,“ en op de vraag van een commissaris van politie of de keizer gewond was, antwoordde hij: „Neen, maar gij zijt het zelf; laat u spoedig helpen.“ — Het kleed van de keizerin moet met bloed bedekt zijn geweest, dat spatte uit de wond die de generaal Roguet bekam; terwijl de hooft van de keizers als een flarden werd gescheurd. Bij de derde losbarsting (want de bommen ontploften achtereenvolgens) bevonden de keizer en de keizerin zich reeds op straat, aan welke omstandigheid men hunne redding toeschrijft, daar bij deze ontploffing het rijtuig verbrijzeld werd door een projectiel, dat daaronder geworpen werd.

In den schouwburg verwekten de ontploffingen geene geringe ontsteltenis. Men dacht aan eene gaz-ontploffing en het gedrang naar de deuren begon reeds geweldig te worden, toen gelukkig de keizer in de loge verscheen en naar alle kanten groette, waardoor de angst tot bedaren werd gebracht. De keizer werd met groote geestdrift ontvangen. Onder de personen, die zich naar de keizerlijke loges spoedden, bevond zich ook de hertog van Saksen-Coburg-Gotha.

Mevrouw Ristori, die in den schouwburg optrad, scheen zeer bewogen te zijn en raapte de haar toegeworpen bloemruikers niet eens op. Het getal door dezen mond aanslag gewonde personen is, gelijk gezegd, nabij de 150. Daaronder bevinden zich de controleur der opera, de commissaris van politie Hébert, de ambtenaren van politie Herbert en Roussel en de inspecteur der politie van de Tuilerien. Een politie-agent ontving vijftien wonden, waarvan twee dodelijke. Twee dames werden in een huis in der rue Lepelletier getroffen. De concierge van de opera is zoo zwaar gewond, dat zij op haar uiterste ligt. Reeds vijf personen zijn overleden. Het been van een uitveiter van dagbladen werd verbrijzeld. Van de Parijsche gardes zijn er 11 en van de lanciers der garde 9 man gewond; drie paarden werden gedood en tien gekwetst.

De wond van den generaal Roguet moet ernstig zijn. De hem door de projectielen toegebrachte wonden, waarvan een in den nek, zijn zeer diep en hoekig en moeten veel pijn veroorzaken.

De keizer en de keizerin hebben des avonds in een rijtuig de boulevards bezocht. Het rijtuig werd slechts door één officier te paard vergezeld. III. MM. werden overal met geestdrift toegejuicht.

De keizer heeft den volgende dag zonder enig eskorte zich naar de rue Lepelletier begeven, om het toneel van de ramp in oogenschouw te nemen. Ook werd in de keizerlijke kapel op de Tuilerien in tegenwoordigheid van de geheele keizerlijke familie door den aartsbischop van Parijs eene mis gelezen.

Wat de hij den aanslag gebruikte projectielen betreft, deze moeten elk met minstens 100 patronen met kogels en grof schroot geladen zijn geweest. Men zegt dat er eene bijzondere fabriek en eene uitgestrekte kennis toe behooren om deze machines te vervaardigen. Het is eene ware helsche uitvinding.

In het begin geloofde men, dat de projectielen uit een tegenover de groote Opera gelegen huis, bewoond door den restaurateur Broggi, geworpen waren. Deze meening wordt echter als valsch beschouwd. Men houdt het voor veel waarschijnlijker dat de bommen op straat onder het keizerlijke rijtuig geworpen zijn. Het keizerlijke rijtuig is door niet minder dan 42 projectielen getroffen, ten gevolge waarvan lange brokken hout daarvan afgescheurd zijn. De kracht der uitgeworpen kogels was zoo hevig, dat eene eikenhouten jalouzie op eene vierde verdieping, daardoor zoo zeer werd getroffen, dat twee der latten daarvan afvlogen en zich met geweld een doortogt in de kamer baanden.

De heer Rasetti, procureur bij de rechtbank der Seine, is door een wonder gered geworden. Hij was namelijk van alle nieuwsgierigen het digst bij het keizerlijk rijtuig geplaatst, toen dit bij de opera kwam; doch werd onverwachts door eene dame verdronken, die almede door de nieuwsgierigheid daarheen gelokt werd. Die dame nu was het, welke door eene bom zoozeer aan haar lichaam getroffen werd, dat men aan het behoud van haar leven wanhoopt.

Eene andere dame, die zich op den stoep voor de opera bevond is gelukkiger geweest. Deze toch werd door hare crinoline en het aantal rokken dat zij droeg, beschermd tegen de uitbarsting eener bom, welke haar trof. De crinoline en de rokken werden wel is waar doorboord, maar de bom kwam met eene gebroken kracht tegen hare dijen aan, welke slechts licht gekneusd werd.

Even voor de misdaad gepleegd werd, had reeds eene arrestatie plaats, die namelijk van een Italiaan, Pierri, gemaakt. Deze Italiaan, afkomstig van Florence en voormalig chef in het Italiaansche legioen, is een man van vijf en veertig jaren, klein, mager, heeft bruin haar, eene ziekelijke gelaatskleur, spreekt vrij slecht Fransch en nog wel met een sterk Italiaansch accent; hij spreekt zeer goed Engelsch. Hij is oplopend, slecht, doch zeer vastberaden mensch, die zijn vaderland is ontvlugt ten gevolge van gepleegde moorden, onder anderen op een priester. Voor dat hij Engeland verliet, heeft Pierri verschillende gesprekken gehad met de Fransche uitgewekenen, te Londen.

Een later rapport meldt, dat Pierri over Brussel is gegaan, waar hij verscheidene uitgewekenen heeft gezien. Hij is over Rijssel naar Parijs vertrokken, vergezeld van een man, dien hij uit Brussel had medegevoerd en bij zich hebbende een holle gegotene kogel vervaardigd volgens het stelsel van Jacquin. Men heeft overigens opgemerkt, dat deze persoon steeds van de rijtuigen der eerste klasse gebruik maakte, in de beste hotels afstapte en in het bezit van geld scheen te zijn.

Op het oogenblik zijner arrestatie vond men een grenaat, een revolver-pistool en een dolk bij hem. Ongelukkigerwijze waren zijne medeplichtigen reeds aan het werk en het is niet mogelijk geweest hun schuldig opzet te voorkomen.

Een ander bericht zegt, dat vijf minuten vóór den aanslag de politie-

beambte Hébert den Italiaan Pierri ontmoette, wiens terugkeer naar Frankrijk den dag te voren was gemeld. Deze man, die in 1853 uit Frankrijk gezet werd, was met een valschen, door den Belgischen consul te Londen geveerde Engelschen pas, over Brussel Dingsdag avond te Parijs gekomen. Hébert herkende hem terstond, hoewel hij hem in geen vijf jaren gezien had. Hij liet hem in hechtenis nemen en visiteren. Men vond een grenaat, een revolver met zes loopen en een dolk bij hem. Pierri was vier jaren geleden reeds betrokken in eene zamenzwering tegen het leven des keizers. Nadat hij zijn gevangene in veiligheid gebragt had, ijde Hébert naar de opera, waar hij zelf gewond werd.

Nog een ander bericht zegt, dat de Italiaan Pierri onder den valschen naam van Andreas, uit Birmingham was overgekomen en zijn intrek had genomen in het Hotel de France et de Campagne. Zijne inhechtenisneming gaf aanleiding tot die van drie zijner medeplichtigen, die in hetzelfde hotel woonden. Behalve deze moet nog een persoon, die op gemeubelde kamers in de rue Lepelletier woonde, gearresteerd zijn. Zonder de arrestatie van Pierri zoude de politie, alhoewel uit Brussel en Londen gewaarschuwd, waarschijnlijk niet op het spoor van dit genootschap van sluipmoordenaars gekomen zijn. Pierri moet wel is waar niets bekeud hebben, maar bij gaf toch zijne woning op en het gelukte de politie zijne medeplichtigen op het spoor te komen. Het kostte wel eenige moeite, doch ten een ure waren allen op de prefectuur der politie gebragt. Behalve Pierri werd in het bovengenoemde hotel een zekere Orsini gearresteerd, alsmede twee personen, waarvan een José da Silva genaamd, die zich voor een Portugees uitgeeft. Omtrent de overigen verneemt men niets. Een groot gedeelte hunner bevindt zich reeds in de gevangenis Mazas. Met de instructie van het proces is de heer Treillard belast.

Men wil weten, dat het getal inhechtenisnemingen meer dan dertig bedraagt, allen Italiaanen; anderen zeggen echter, dat zich onder de gearresteerden ook andere vreemdelingen zijn, en onder anderen een Deen. Een der Italiaanen, Carisimi genaamd, werd gevat op het oogenblik dat hij op den keizer wilde vuren. Bij al de gearresteerden heeft men tamelijk veel geld gevonden, terwijl allen bij hunne gevangenneming de wapenen wegwierpen. Men voegt hier nog bij dat onder de gevangen genomen Italianen zich een handlangers van Mazzini bevindt. Hoe verschillend de lezingen omtrent de gearresteerden ook mogen zijn, allen komen daarin overeen, dat er zich geene Franschen onder bevinden.

Eene andere lezing zegt dat zich op den stoep der opera een elegant gekleed heer bevond met gele handschoenen aan, toen III. MM. arriveerden. Hij wilde zich niet verwijderen en zeide dat hij daar was tot bescherming van den keizer. Toen Z. M. aankwam, riep deze man, *leve de keizer!* en zwaaide zijn hoed ver in de hoogte en alstoen deed de eerste losbarsting zich hooren. Deze man is verdwenen en men heeft hem niet op het spoor kunnen komen. Men kan het er dus wel voor houden, dat deze persoon het signaal gegeven heeft.

Het geregeld onderzoek werd ijverig voortgezet. De ministers van justitie en van binnenlandsche zaken woonden de verhooren bij, welke 's nachts in het hotel van den prefect van politie plaats hadden. Het aantal gearresteerden werd daarna hoe langer zoo aanzienlijker. Evenwel verdient hier bij vermelding, dat de meesten hunner niet directeijk, en althans niet voor den oogenblik, zijn betrokken in de zaak; die dit dadelijk en in groote mate zijn, zijn slechts 7 in getal, waarvan de 14den al gearresteerd werden, namelijk Orsini, Pierri, de bediende van eerstgenoemde en een vierde die zich gelijk gezegd, voor een Portugees uitgeeft, doch waarschijnlijk ook een Italiaan is. Hij zegt da Silva te heten, maar zijn eigenlijke naam is, naar men gelooft, Rudio. Hij moet te Venetie geboren zijn, en heeft te Parijs eene maitresse, welke ook zou zijn gearresteerd. Hij en de bediende van Orsini (Gomez), zijn nog zeer jong. Da Silva heeft een waar baidieten gezigt. Orsini is omstreeks 45 jaren oud. Hij is een zeer schoone man en drukt zich met groote gemakelijkheid in het Fransch uit. Zijn gelaat is vol, hij heeft een kop met dik haar en zwarte bakkebaarden. Zijn uitzigt is dat van een man van voornamen rang. Door een der bommen heeft hij eene min of meer ernstige wonde in het gelaat gekregen. Orsini diende, zoowel als Pierri, in het leger onder Garibaldi.

Het is Gomez, de bediende van Orsini, die de eerste bom moet geworpen hebben; hij werd door den politie-agent Alessandrini gearresteerd, dezelfde die den beruchten Pianori gevangen nam. De zamengezwoorenen hielden sedert den 8 Januarij hunne bijeenkomsten in het hotel de France et de Campagne, in de straat Moutmartre. Eerst vroegen zij den bediende, welke talen hij verstond, en toen zij vernamen hadden dat hij Fransch, Engelsch en Duitsch kende, hielden zij hunne gesprekken in het Italiaansch, dat evenwel doorspekt werd met alle mogelijke andere woorden, zoodat niemand verstaan kon wat zij spraken.

Orsini bevond zich te bed, toen de politie hem kwam arresteren. Hij wilde zich eerst voor een Engelschman uitgeven. Zijn Italiaansch accent verried hem echter. Hij was in het bezit van een paard, dat hij zonder twyfel gekocht had, om daarvan, zoo noodig, op zijne vlugt gebruik te maken. Zijne wonde heeft hem zeer zeker daartoe in de onmogelijkheid gesteld. Hij is in den Romeinischen Staat geboren en heeft reeds in de Oostenrijksche gevangenis eenigen tijd doorgebragt wegens een politieken moord. Hij wist echter te ontvlugten, waarna hij te Londen door het houden van voorlezingen, met revolutionnaire aanmerkingen vergezeld, in zijn levensonderhoud voorzorg.

Eene andere lezing verhaalt nopens de arrestatie van Orsini het volgende:

En man (Gomez), die als een vreemdeling uitzag, had de aandacht van een politie-agent op zich gevestigd, door met rassche schreden zich te verwijderen. Op den voet door dien politie-agent gevolgd, zag deze dat hij naar het *Café Riches* ging. Daar nam hij plaats aan een der zijtafelten en verborg zijn hoofd in beide handen. Op de vraag van den koffijhuisbediende wat hem mankeerde, gaf hij geen antwoord. Toen naderde de politie-agent en vroeg hem of hij ziek was, en zag tevens dat hij trauen stortte. De vreemdeling antwoordde nu, dat hij een bediende van een Engelschman was dat hij zijn heer in het gedrang uit het oog had verloren en thans bezorgd over hem was. Hij vroeg daarop een glas absinth, dat hij in éene teug ledigde, betaalde en giug weg. De politie-agent, dien zijne verklaring als zeer aanneemelijk voorkwam, volgde evenwel den vreemdeling langs de boulevards des Italiens tot dat hij in de rue du Helder kwam. Naauwelijks was de vreemdeling deze ingeslagen of hij zette het op een loopen, doch werd door den agent spoedig ingehaald en alstoen gearresteerd. Onder verhoor gebragt, verklaarde hij een Italiaan te zijn en in de straat Mont-Thabor te wonen. Eenige autoriteiten begaven zich diensvolgens onmiddellijk daarheen en daar vond men een anderen Italiaan (Orsini) die pas naar huis gekomen en gewond was.

Men gelooft overigens dat het complot door den graaf Orsini geleid werd, en dat hij, zoo al niet zonder medeweten van Mazzini, dan toch zonderden wil van dit opperhoofd der Italiaansche demagogie gehandeld heeft. Orsini was van meening, dat Mazzini niets poedig genoeg zou te gaan, en het was om deze, in het oog van Orsini, te groote duldzaamheid te keer te gaan, werk de laatstgemelde besloot zelf eene zamenzwering te organiseren, zamengesteld uit de invloedrijkste partijhoofden van alle deelen van Italie.

De *Moniteur* zeide van zijne zijde, dat de aanslag waarvan geheel Parijs nog heeft, en welke de verontwaardiging der geheele wereld zal opwekken, het resultaat schijnt te zijn van een uitgestrekt complot, in het buitenland gesmeed. Inderdaad ontving de regering reeds in de maand Janij II., uit Jersey de volgende mededeeling: Het complot houdt zich bezig met de vervaardiging van grenaten, uitgevonden door zekeren Trottie. Zij hebben eene tot nog toe ongekende kracht en zijn bestemd om onder het rijtuig van Z. M. geworpen te worden, waar de eenvoudige schok op den grond, de ontploffing er van en de vernieling van het rijtuig zal te weeg brengen.

Zoodra het gebeurde bekend was geworden, begaven zich prins Jerome Napoleon en prins Napoleon, prinses Mathilde, de prinses Murat, de ministers, onderscheidene maarschalken, de maar-

schalk kommandant van het leger van Parijs, onderscheidene hooger ambtenaren, het corps diplomatique, de prefecten van het dep. der Seine en van politie, de procureur-generaal bij het hof van Parijs, de keizerlijke procureur, enz. enz. naar III. MM. om hen met huilen ontkoming aan het gevaar geluk te wenschen.

III. MM. hebben daarna de gewonden herhaaldelijk bezocht en belangrijke geldsommen onder hen doen uitdeelen.

De politie-beambte Hébert en zeven der zwaarst gewonden lanciers der garde, zijn door den keizer met het kruis van het legioen van eer en de lanciers ook met de militaire medaille begiftigd.

Bij een en ander kan nog gevoegd worden dat men beweert dat de keizer een lang onderhoud met lord Cowly heeft gehad en dat deze een courier met belangrijke dépêches heeft afgezonden, nadat hij bevoorren een druk gebruik van den telegraaf gemaakt had. De regering zegt men verder, zal eene nota aan lord Palmerston rigten om de verwijdering der staatkundige vlugtelingen uit Engeland te verzoeken. Het welgevende lighaam moet, zoo zegt men verder, van zijne zijde voornemens zijn een adres aan den keizer te rigten om hem te verzoeken bij het Engelsche kabinet op bovengevoemde maatregel aan te dringen.

MARKTBERICHTEN.

Rotterdam, 23 Januarij.

Ofschoon wij ditmaal, als een bemoedigend teuteken voor de toekomst, onder het voorgevallene gedurende de laatste 14 dagen te vernielden hebben, dat het aanzien der geldmarkt voortdurend in beterschap toeneemt en dat reeds de disconto te Londen en te Hamburg bijna weder op een gewoon cijfer is gedaald, hetgeen als een bewijs van terugkeerende vertrouwen moet worden beschouwd, zoo moeten wij er tot ons leedwezen bijvoegen; dat zich sedert onze vorige een nieuw verschijnsel heeft opgedaan, hetgeen minder geruststellend is en ons in de vroeger geuite opinie versterken, dat de crisis en derzelver gevolgen nog niet, zoo als velen uit den gunstigen toestand der geldmarkt meenen te moeten afielden, zijn doorgestaan en dat integendeel de in Oost- en West-Indië daardoor veroorzaakte zware verliezen wellicht nog dieptreffend in Europa zullen gevoeld worden. Naar men vernemt zijn namelijk een aantal vissels, ten bedrage van ca. f 4,000,000, door Oost-Indische huizen op verschillende havens van Europa getrokken, waaronder voor ca. f 150,000 van één huis te Batavia op eene Amsterdamsche firma, met de laatste mail geprotesteerd teruggezonden, zijnde hoofdzakelijk een gevolg der door de crisis tweeweggebrachte vermindering in waarde of onverkooptbaarheid der naar hier en elders in consignatie gezondene producten, waarvan men nu niet zonder reden de verdere naween met eenige ongerustheid te gemoet ziet. Onder deze omstandigheden is het dus niet te verwonderen, dat de houders zoowel als de koopers zich nog in het geheel niet geneigd toonen tot het afsluiten van eenige belangrijke zaken; zoodat, met uitzondering van een paar partijen Koffij en Rijst, welke tot lage prijzen zijn opgeruimd geworden, door sommige in moeilijkheden verkeerende huizen, er in de afgelopen 14 dagen weder niets is omgegaan dan hetgeen voor dadelijke behoeften werd vereischt. Deze nog steeds voortdurende matte positie van onze Waren-markt vond gisteren op nieuw voedsel in de ontvangene Braziliaansche berichten, meldende dat Koffij, Suiker en Katoen belangrijk waren gedaald en de handel aldaar geheel geparalyseerd was, waardoor alle noteringen slechts minimaal waren. Deze berichten zullen ongetwijfeld medewerken tot het voortlooppig onderdrukken van het ontkiemen der handelsleven, en wij durven ons nog niet vleijen met eene spoedige gunstige weending in den stand van zaken.

Koffij vond sedert onze vorige eenige meerdere vraag voor consumtie, zoowel uit het binnenland als voor verzending, waardoor in de tweede hand iets meer omging en men zelfs hier en daar voor Java eene kleine prijsverhooging heeft moeten bewilligen, zoodat men goed ordinaar thans 33 à 33½ e. en blanke 33½ à 34 e. noteert. In de eerste hand is niets gepasseerd dan de verkoop van 8200 balen Padang, ex *Ulcules*, welke tegen 22 dezer in veiling waren aangeslagen, doch vóór de veiling uit de daad door één huis tot geheime prijs (men gist à 31 e.) werden genomen. West-Indische soorten trokken ook iets meer attentie.

Suiker. De betere stemming op de naburige vreemde en voornamelijk de Engelsche markt, heeft ook eenige beterschap op onze markt zoowel voor *Rawe* als ook later voor *Geraffineerd* tengevolge gehad. In de eerste hand werden afgedaan, 1486 kr. Java N. 12 à 13, slap ex *Jason* f 35 voetsloots, welke verkoop gevolgd werd door vrij aanzienlijke omzettingen in tweede hand, waarbij men bedong voor Java N. 15 f 38½. Vervolgens N. 15 f 40, 41 tot f 41½; voor N. 16 f 40½, f 41½, 42½ en voor N. 17 en 18 *Tagal* f 42 à 43. In de prijzen werden circa 1800 kraaij, verkocht, toen men de verkoop zeilende vernam van 3055 kr. Java, per *Diligentia* N. 8 à 19, dooreen 14½ factuur f 38. De markt herstelde zich echter weder door den iets beteren verkoop van 2500 kr. zeilende, per *Jacoba Helena*, à f 39; nummers als vorige, doch dooreen 14½ factuur. Die lading belette niet dat daags daarna 684 kr. N. 13 en 17, dooreen 15½ ex *Eugenie* wederom à f 41 koopers vonden. In vreemde soorten werden alleen verkocht 98 kisten *Havana* N. 9 à f 34.

Thee blijft in eene vaste stemming door de goede meening, welke de houders van het artikel hebben op de verhooging; die hetzelfde op de Engelsche markt onderging, doch de omzet bepaakt zich voortdurend tot het voorzien in de behoeften der consumtie. Ord. *China* Congo wordt op 95 e. gehouden.

In *Rijst* gaat bijna niets om. De markt is, zoowel wat *gepelde* als *ongepelde* soorten betreft, zeer gedrukt en zelfs ouder f 50 voor *Rangoon* waren deze week eene zeilende lading geene koopers te vinden.

Specerijen schijnen op de verlaagde prijzen meer de aandacht der koopers te wekken. Van Noor en FOELIE vonden eenige verkoopen plaats, waardoor de houders minder begonnen aan te bieden en de prijzen eenigzins verbeterden. Noor N. 1 bedong 115 e. en wordt thans op 120 e. gehouden; FOELIE D op 110 à 111 e.; NAGELN op 30 e.

Tabak. In Java ging sedert onze vorige niets om.

Huiden stiel en onveranderd; in de 1ste hand werd niets afgedaan dan een paar partijtjes Oost-Indische, te Amsterdam in veiling en uit de hand verkocht. Ten gevolge van eene belangrijke daling in het leder, is ook dit artikel buitengewoon laag en zonder vraag.

Banca Tin. Na de in onze vorige gemelde afdoening tot f 66½ à f 67 vertoonde zich weder eene minder vaste houding van de zijde der verkoopers, van welke sommigen zelfs uitzigt gaven tot f 65 te zullen loslaten, hetwelk ten gevolge had, dat de koopers zich terugtrokken en er sedert geene verkoopen meer plaats vonden. In het begin dezer week was op nieuw tot f 65 eenige kooplust te bespeuren; doch toen men eindelijk dezen prijs bood was daartoe niets meer te krijgen en houdt men thans op f 67, zonder dat men tot nog toe daardoor hooger biedingen heeft kunnen uitlokken.

Java Indigo werd wel is waar meer gevraagd, doch door te lage prijbeapingen heeft zulks nog niet tot zaken geleid. De notering is dus geheel minimaal, ord. à hard bruin f 4 à f 5, bruin viol. à ord. rood viol. en viol. f 5.30 à f 5.60, goed à fraai rood viol. en viol. f 6 à f 6.50, fijn viol. en fijn rood viol. f 6.60 à f 6.80 per ½ ko. De voorjaarsveiling bij de N. H. M. zal waarschijnlijk bestaan uit ca. 8300 pikols.

Bindrotting. Afgedaan werden 1800 bossen per *Mary en Hillegonda* en 1800 bossen per *Eugenie*, beide à f 15. Tot ongeveer dien prijs blijft er voor goede kwaliteit order bestaan. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 118,593 bossen en bij particulieren alhier 1710 bossen.

Scheepstijdingen.

Rotterdam, 7 Januarij.

AANGEKOMEN.

Brouwershaven 9 Jan. *Herman*, van Velthoven, v. Batavia.
11. *Davo*, Wijtenhorst, v. dito.
13. *Geertruida Maria*, Spiegelberg, v. dito.
Hellevoetsluis 15 Jan. *Julia*, van der Kolf, v. dito.
Texel 8 Jan. *Kandaghaer*, Zoelt, v. dito.
9. *Toelingszusters*, Carst, *Paulina Constantia Eleonora*, de Weerd, al-
len v. dito.

VERTROKKEN.

Texel 17 Jan. *Zuid-Beveland*, Boers, n. Batavia.
Brouwershaven 23 Jan. *Cornelia Anthoinetta*, Kleve, n. Batavia.
Hellevoetsluis 23 Jan. *Nederwaard*, Kwakkelstein, n. dito.
Texel 23 Jan. *Cornelia*, Witt, n. dito.

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Naar Batavia, *Anthonia Geertruida*, Browning, *Maria Anna*, Verschuur, *Johanna*, Ouwehand.
Batavia en Samarang, *Madura*, Draijer.
Batavia, Samarang en Soerabaja, *Drie Vrienden*, Anderson.
Amsterdam.
Naar Batavia, *Magdalena*, Kooij, *Estafette*, Rietveld, *Cornelia Hendrika*, Jaski, *Anna*, Bos, *Telegraph*, Rolufs, *Marianne*, Tjebbes, *Prins Frederik der Nederlanden*, de Witt, *Cornelia en Geertruida*, Teensma.
Batavia, Samarang en Soerabaja, *Elisabeth Anthonia*, Jansen, van *Galen*, Smit, *Stad Utrecht*, Jaski, *Calypso*, Nollens.
Batavia en Soerabaja, *Petronella Catharina*, Hagen.
Samarang en Soerabaja, *Christiaan Ilwigen*, van Katwijk.
Soerabaja, *Libra*, van Os, *Metalen Kruis*, Zuurdeeg.

Gedrukt te Samarang, bij V. H. Noman Koffij & Co.